

Vergaderjaar 2008–2009

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 59

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ONDERWIJS,
CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 mei 2009

Aanleiding

Op 5 februari jl. hebben wij uw Kamer per brief (2008–2009, 31 289, nr. 50) geïnformeerd over de uitkomsten van het bestuurlijk overleg met de grote steden, het onderwijsveld en de onderwijsinspectie om samen met gemeenten en lokale schoolbesturen te werken aan de verbetering van de onderwijskwaliteit in de vier grote gemeenten. Dit bestuurlijk overleg volgde destijds op de brief die de wethouders van de vier grote gemeenten in oktober 2008 gestuurd hebben. Bij dezen informeren wij uw Kamer over de huidige stand van zaken.

Voortgang

In de afgelopen maanden zijn lokale overleggen gehouden tussen vertegenwoordigers van lokale schoolbesturen (primair- en voortgezet onderwijs), de gemeente en het ministerie van OCW. Hierbij wordt vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid samengewerkt om op basis van bestaande regelgeving te komen tot een betere afstemming van beleid en tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij is de afspraak gemaakt dat de gemeente het voortouw neemt in de regie van de tripartiete aanpak. De accounthouder van OCW heeft een actief informerende rol. Ook de onderwijsinspectie is zo mogelijk aanwezig bij de bijeenkomsten en vervult een faciliterende rol. De voortgang van het proces wordt bewaakt in het tweemaandelijks overleg met de directeuren onderwijs van de vier grote gemeenten.

Omdat iedere gemeente met eigen, specifieke uitdagingen geconfronteerd wordt, is de uitwerking ook per gemeente verschillend. Veelal sluit de uitwerking aan bij lopende ontwikkelingen en lokale onderwijsagenda's.

In Amsterdam zijn de contouren van een werkagenda onlangs besproken. De werkagenda sluit aan op het veelbelovende proces in de gemeente om

met schoolbesturen en stadsdelen tot gezamenlijk geformuleerde ambities te komen gericht op de kwaliteitsverbetering van scholen in het primair onderwijs (PO), (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) en voortgezet onderwijs (VO). Dit proces, waarbij de krachten worden gebundeld, voltrekt zich onder de vlag van het gezamenlijke programma Jong Amsterdam («Elk kind telt»). De partners in het programma formuleren per onderwijslocatie hun verbeterambities ten aanzien van gemeenschappelijk vastgestelde indicatoren die relevant zijn voor de kwaliteit. Voor het PO zijn deze ambities en wie waarvoor primair verantwoordelijk is, in kaart gebracht. Vergelijkbare overzichten voor het VO en (V)SO zijn binnenkort gereed. Aanvullend op dit proces heeft de gemeente Amsterdam als uitwerking van het Kwaliteitsakkoord PO (terugdringing van het aantal zwakke en zeer zwakke scholen), het programma Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam ontwikkeld. Basisscholen die aan dit programma meedoen, werken twee jaar lang systematisch aan een duurzame kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Op dit moment nemen circa 25 basisscholen deel aan dit programma, vanaf 2009–2010 gaan er meer scholen meedoen. Voor het VO is een vergelijkbare aanpak in ontwikkeling. Deze aanpak ondersteunen wij van harte. Dit geldt ook voor het initiatief om samen met scholen en opleidingsinstituten de opleiding «Leiderschap met ambitie» te ontwikkelen. De ambities in het Amsterdamse sluiten aan op de landelijke doelstellingen uit onze Kwaliteitsagenda's.

In Rotterdam wordt de aanpak meegenomen in het Rotterdamse Onderwijs Beleid (ROB). De Rotterdamse agenda Onderwijskwaliteit richt zich op de speerpunten Taal, Kwaliteit, Zorg en Brede school. De relatief lage doorstroom vanuit het primair onderwijs naar de hogere niveaus van het voortgezet onderwijs en het grote aantal voortijdig schoolverlaters in Rotterdam vereisen een krachtige aanpak. De agenda stelt de jongere centraal en spitst zich verder toe op de rol van de docent in de klas, het schoolmanagement en de plek van de jeugdketen in de school; de (brede) school als werkplaats voor o.a. de zorg rond de jongere. Daarnaast zullen in het onderwijsverslag en de Rotterdamse OnderwijsMonitor, die beide jaarlijks worden samengesteld, aanvullende indicatoren worden uitgewerkt voor kwaliteit in de grootstedelijke gebieden. Indien uit inspectierapporten, onderwijsverslag en de onderwijsmonitor blijkt dat scholen in de gevarenszone komen wordt de ISO-commissie actief. Deze commissie biedt ondersteuning en expertise om scholen te helpen zich kwalitatief te verbeteren.

In Den Haag is besloten om de aanpak van (zeer) zwakke scholen als stadsbreed thema op te nemen in de nieuwe Haagse Educatieve Agenda (HEA) 2010–2014. Met het opnemen in de HEA wordt de kwaliteit van het onderwijs gekoppeld aan de bestaande overlegstructuur in Den Haag en kan makkelijker synergie tussen de verschillende beleidstrajecten gezocht worden. De HEA wordt in het najaar van 2009 voorgelegd aan de Haagse gemeenteraad en zal vervolgens door de schoolbesturen bekrachtigd worden. Momenteel vinden gesprekken plaats met de wethouder en schoolbesturen over de specifieke teksten die in de HEA zullen worden opgenomen met betrekking tot de verbetering van de onderwijskwaliteit.

In de gemeente Utrecht wordt er gewerkt op basis van de Utrechtse Onderwijsagenda 2006–2010. In onderling overleg is bepaald een «luchtfoto» te maken van de kwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs in Utrecht om eventuele knelpunten te kunnen signaleren zodat hier acties op ondernomen kunnen worden. Binnen het tripartiete overleg is ook de wens uitgesproken om met gegevens efficiënt en effectief om te kunnen gaan (monitoren), zodat er vanuit de analyse/terugkoppeling acties kunnen worden vastgesteld. Bekend is dat met name het VMBO in Utrecht

gekenmerkt wordt door grote problemen (de witte/grijze vlucht). Het speerpunt van de acties op dit gebied is vastgelegd in het document «Aanvalsplan Utrechts VMBO». Eén van de eerste te realiseren maatregelen uit dit aanvalsplan is de «Utrechtse School». Dit is een soort van «plusschool» voor «overbelaste» leerlingen die tijdelijk niet meer op hun eigen school terecht kunnen. Daarnaast is het initiatief genomen om tot een kwalificatie voor VMBO-leraren te komen die juist deze leerlingen kunnen begeleiden op het gebied van taal, rekenen en burgerschap, (het «Meester-Docent» traject).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. A. M. Dijkema

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegthart